VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2018/1976

zo 14. decembra 2018,

ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky vetroňov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 ([1]), a najmä na jeho článok 31,

keďže:

(1) Komisia má v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1139 prijať potrebné vykonávacie predpisy na zavedenie podmienok bezpečnej prevádzky vetroňov, pokiaľ takéto lietadlá spĺňajú podmienky uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b) bodoch i) a ii) uvedeného nariadenia.

(2) Vzhľadom na osobitný charakter prevádzky vetroňov sú potrebné osobitné prevádzkové pravidlá stanovené v samostatnom nariadení. Tieto pravidlá by mali vychádzať zo všeobecných pravidiel leteckej prevádzky stanovených v nariadení Komisie (EÚ) č. 965/2012 ([2]), ale mali by mať novú štruktúru a mali by sa zjednodušiť, aby boli primerané a aby vychádzali z prístupu založenom na posúdení rizika a aby sa zároveň zaistila bezpečná prevádzka vetroňov.

(3) Pokiaľ ide o dohľad nad osobami a organizáciami, požiadavky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) č. 965/2012 a v prílohe II k uvedenému nariadeniu by sa preto mali aj naďalej uplatňovať aj na prevádzku leteckej dopravy vetroňmi.

(4) V záujme bezpečnosti a s cieľom zabezpečiť súlad so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 by všetci prevádzkovatelia vetroňov, na ktorých sa vzťahuje toto nariadenie, s výnimkou konštrukčných alebo výrobných organizácií vykonávajúcich určité operácie, mali podliehať súboru základných požiadaviek.

(5) Vzhľadom na menej komplexnú povahu a menší rozsah obchodnej prevádzky vetroňov v porovnaní s inými formami obchodnej leteckej dopravy a na základe prístupu založeného na posúdení rizika je vhodné, aby sa pri obchodnej prevádzke vetroňov uložila len povinnosť podať vyhlásenie vopred príslušnému orgánu, ako sa stanovuje v článku 30 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1139. V tomto nariadení sa stanovujú podrobné pravidlá podávania predmetných vyhlásení.

(6) Vzhľadom na osobitnú povahu určitých typov prevádzky a na základe prístupu založeného na posúdení rizika je vhodné určité druhy prevádzky vetroňov oslobodiť od povinnosti podať vyhlásenie vopred.

(7) S cieľom zabezpečiť bezproblémový prechod a poskytnúť všetkým dotknutým stranám dostatočný čas, aby sa pripravili na uplatňovanie tohto nového režimu, toto nariadenie by sa malo uplatňovať až šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti.

(8) Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva pripravila návrh vykonávacích predpisov a v súlade s článkom 75 ods. 2 písm. b) a c) a článkom 76 ods. 1 nariadenia (ES) č. 2018/1139 ho predložila Komisii vo forme stanoviska ([3]).

(9) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného podľa článku 127 nariadenia (EÚ) 2018/1139,

([1]) Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1.

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 296, 25.10.2012, s. 1).

([3]) Opinion No 07/2017 of the European Aviation Safety Agency of 23 August 2017 for a draft Commission Regulation on the revision of the operational rules for sailplanes. (Stanovisko Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva č. 7/2017 z 23. augusta 2017 k návrhu nariadeniu Komisie o revízii pravidiel prevádzky vetroňov).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

V tomto nariadení sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky leteckej dopravy vetroňmi, pokiaľ takéto lietadlá spĺňajú podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 písm. b) bodoch i) a ii) nariadenia (EÚ) 2018/1139.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v prílohe I a toto vymedzenie pojmov:

1. „vetroň“ je lietadlo ťažšie ako vzduch, pri ktorom vztlak potrebný na let vykonávajú aerodynamické sily na jeho nepohyblivých nosných plochách a ktorého voľný let nie je závislý od motora;

2. „motor“ je zariadenie používané alebo určené na použitie ako pohon motorového vetroňa;

3. „motorový vetroň“ je vetroň vybavený jedným alebo viacerými motormi, ktorý má s nepracujúcimi motormi vlastnosti vetroňa;

4. „obchodná prevádzka“ je akákoľvek prevádzka vetroňa, ktorá je za odplatu alebo inú primeranú protihodnotu dostupná verejnosti, alebo ak nie je verejnosti prístupná, je to prevádzka, ktorá sa vykonáva na základe zmluvy medzi prevádzkovateľom a zákazníkom, pričom zákazník nemá nad prevádzkovateľom žiadnu kontrolu;

5. „súťažný let“ je akákoľvek prevádzka leteckej dopravy vetroňom, pri ktorej sa vetroň využíva na účasť na leteckých súťažiach alebo pretekoch, vrátane tréningu na letecké súťaže alebo preteky, príletu na letecké súťaže alebo preteky a odletu z nich;

6. „letecká prehliadka“ je akákoľvek prevádzka leteckej dopravy vetroňom vykonávaná na účel predvádzania alebo ako zábavný program na propagovanom podujatí otvorenom pre verejnosť vrátane tréningu na leteckú prehliadku a príletu na miesto podujatia a odletu z neho;

7. „ukážkový let“ je akákoľvek krátka prevádzka leteckej dopravy vetroňom za odplatu alebo inú primeranú protihodnotu, ktorú s cieľom prilákať nových záujemcov o výcvik alebo nových členov vykonáva výcviková organizácia uvedená v článku 10a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1178/2011 ([1]) alebo organizácia vytvorená na propagáciu športového alebo rekreačného lietania;

8. „akrobatický let“ sú úmyselne vykonávané manévre vetroňa charakterizované prudkými zmenami jeho priestorovej polohy, nezvyčajnou priestorovou polohou alebo nezvyčajnými zmenami rýchlosti, ktoré nie sú potrebné pre bežný let ani pre inštruktáž na účely vydávania preukazov spôsobilosti, osvedčení alebo kvalifikačných kategórií okrem kvalifikačnej kategórie na leteckú akrobaciu;

9. „hlavné miesto podnikania“ je ústredie alebo registrované sídlo prevádzkovateľa vetroňa, v ktorom sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností, ktoré sa uvádzajú v tomto nariadení;

10. „dohoda o prenájme vetroňa bez posádky (dry lease)“ je dohoda medzi podnikmi, na základe ktorej je vetroň prevádzkovaný v rámci zodpovednosti nájomcu.

Článok 3

Prevádzka leteckej dopravy

1. Prevádzkovatelia vetroňov ich prevádzkujú v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe II.

Prvý pododsek sa nevzťahuje na konštrukčné organizácie, ktoré spĺňajú ustanovenia článku 8 nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012 ([2]), ani na výrobné organizácie, ktoré spĺňajú ustanovenia článku 9 uvedeného nariadenia, a ktoré v rámci rozsahu svojich oprávnení prevádzkujú vetroň na účely zavádzania alebo modifikácie typov vetroňa.

([1]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1178/2011 z 3. novembra 2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 311, 25.11.2011, s. 1).

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií (Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1).

2. Prevádzkovatelia vetroňov v súlade s článkom 30 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1139 vykonávajú obchodnú prevádzku až po tom, keď príslušnému orgánu predložili vyhlásenie o svojej spôsobilosti a prostriedkoch, ktoré im umožňujú plniť si povinnosti spojené s prevádzkou vetroňa.

Prvý pododsek sa však nevzťahuje na tieto typy prevádzky vetroňov:

a) prevádzku, pri ktorej sa náklady znášajú spoločne za predpokladu, že priame náklady na let vetroňa a pomernú časť ročných nákladov na skladovanie, poistenie a údržbu vetroňa znášajú spoločne osoby na palube;

b) súťažné lety alebo letecké prehliadky za predpokladu, že odplata alebo iná primeraná protihodnota poskytnutá za takéto lety sa obmedzuje na pokrytie priamych nákladov na let vetroňa a pomernej časti ročných nákladov na skladovanie, poistenie a údržbu vetroňa a že prípadné získané ceny nepresahujú hodnotu stanovenú príslušným orgánom;

c) ukážkové lety a výsadkové lety, lety na ťahanie vetroňov alebo akrobatické lety vykonávané buď výcvikovou organizáciou, ktorá má svoje hlavné miesto podnikania v niektorom členskom štáte a ktorá je uvedená v článku 10a nariadenia (EÚ) č. 1178/2011, alebo organizáciou vytvorenou na propagáciu športového alebo rekreačného lietania za predpokladu, že organizácia prevádzkuje vetroň na základe vlastníctva alebo zmluvy o prenájme bez posádky, že let neprináša zisk, ktorý by bol distribuovaný mimo organizáciu, a že tieto lety predstavujú iba okrajovú činnosť organizácie;

d) výcvikové lety vykonávané výcvikovou organizáciou, ktorá má svoje hlavné miesto podnikania v niektorom členskom štáte a ktorá je uvedená v článku 10a nariadenia (EÚ) č. 1178/2011.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 9. júla 2019.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 14. decembra 2018

Za Komisiu

predseda

Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA I

VYMEDZENIE POJMOV

[ČASŤ – DEF]

Na účely prílohy II sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC)“ sú nezáväzné normy, ktoré agentúra prijala na opis spôsobov, ktorými možno preukázať súlad s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi;

2. „náhradné spôsoby dosiahnutia súladu (AltMoC)“ sú tie spôsoby, ktoré predstavujú alternatívu k existujúcim AMC, alebo ktorými sa navrhujú nové spôsoby preukázania súladu s nariadením (EÚ) 2018/1139 a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi, pre ktoré agentúra neprijala žiadne súvisiace AMC;

3. „veliteľ lietadla (PIC)“ je pilot určený za veliteľa a zodpovedný za bezpečné vykonanie letu;

4. „letová príručka lietadla (AFM)“ je dokument obsahujúci platné a schválené prevádzkové obmedzenia a informácie týkajúce sa vetroňa;

5. „psychoaktívne látky“ sú alkohol, opiáty, kanabinoidy, sedatíva a hypnotiká, kokaín, iné psychostimulanty, halucinogény a prchavé rozpúšťadlá, s výnimkou kofeínu a tabaku;

6. „kritické fázy letu“ sú rozjazd, letová dráha vzletu, konečné priblíženie, nevydarené priblíženie, pristátie vrátane dojazdu po pristátí a všetky ďalšie fázy letu, ktoré veliteľ lietadla označí za kritické pre bezpečnú prevádzku vetroňa;

7. „miesto prevádzky“ je miesto, ktoré vybral veliteľ lietadla alebo prevádzkovateľ na pristátie alebo vzlet, iné než letisko;

8. „člen posádky“ je osoba, ktorá je podriadená veliteľovi lietadla a ktorú prevádzkovateľ určil na vykonávanie služobných povinností na palube vetroňa, ak nejde o samotného veliteľa lietadla;

9. „elektronická letová dokumentácia (electronic flight bag – EFB)“ je elektronický informačný systém, ktorý tvoria zariadenia a aplikácie pre letovú posádku a ktorý umožňuje ukladanie, aktualizáciu, zobrazovanie a spracúvanie funkcií EFB na podporu letovej prevádzky alebo služobných povinností;

10. „nebezpečný tovar“ sú výrobky alebo látky, ktoré môžu spôsobiť ohrozenie zdravia, bezpečnosti, majetku alebo životného prostredia a ktoré sú uvedené na zozname nebezpečného tovaru v technických inštrukciách alebo ktoré sú klasifikované podľa daných technických pokynov;

11. „technické inštrukcie“ sú najnovšie platné vydanie „Technických inštrukcií na bezpečnú leteckú prepravu nebezpečného tovaru“ vrátane doplnkov a dodatkov vydaných Medzinárodnou organizáciou civilného letectva, ktoré sú obsiahnuté v dokumente 9284-AN/905;

12. „špeciálna prevádzka vetroňa“ je akákoľvek prevádzka vetroňa, ktorá môže byť obchodnej alebo neobchodnej povahy a ktorej hlavným účelom nie je typická športová a rekreačná prevádzka, ale zoskoky s padákom, lety spravodajských médií, televízne alebo filmové lety, letecké prehliadky alebo podobné špecializované činnosti;

13. „noc“ je časový úsek medzi koncom občianskeho súmraku a začiatkom občianskeho svitania. Občiansky súmrak sa končí večer, keď sa stred slnečného kotúča nachádza 6 stupňov pod obzorom, a občianske svitanie sa začína ráno, keď sa stred slnečného kotúča nachádza 6 stupňov pod obzorom.

PRÍLOHA II

PREVÁDZKA LETECKEJ DOPRAVY VETROŇOM

[ČASŤ – SAO]

PODČASŤ GEN

VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

SAO.GEN.100 Rozsah pôsobnosti

V súlade s článkom 3 sa v tejto podčasti stanovujú požiadavky, ktoré musia spĺňať prevádzkovatelia vetroňov s výnimkou konštrukčných alebo výrobných organizácií uvedených v článku 3 ods. 1 druhom pododseku.

SAO.GEN.105 Príslušný orgán

Príslušný orgán je orgán určený členským štátom, v ktorom má prevádzkovateľ hlavné miesto podnikania alebo, ak prevádzkovateľ nemá hlavné miesto podnikania, miesto, v ktorom je prevádzkovateľ usadený alebo v ktorom má pobyt. Na tento orgán sa vzťahujú požiadavky článku 3 nariadenia (EÚ) č. 965/2012 v súlade s článkom 1 ods. 7 uvedeného nariadenia.

SAO.GEN.110 Preukázanie súladu

a) Prevádzkovateľ na požiadanie príslušného orgánu, ktorý overuje nepretržité plnenie požiadaviek zo strany prevádzkovateľa v súlade s bodom ARO.GEN.300 ods. 2 písm. a) prílohy II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012, preukazuje súlad so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a s požiadavkami tohto nariadenia.

b) Na účely preukázania tohto súladu prevádzkovateľ môže použiť tieto prostriedky:

   1. prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC);

   2. náhradné spôsoby dosiahnutia súladu (AltMoC).

SAO.GEN.115 Ukážkové lety

V prípade ukážkových letov platia tieto požiadavky:

a) prevádzkujú sa počas dňa v súlade s pravidlami letu za viditeľnosti a

b) z hľadiska ich bezpečnosti na ne dohliada osoba určená organizáciou, ktorá je zodpovedná za ukážkové lety.

SAO.GEN.120 Okamžitá reakcia na bezpečnostný problém

Prevádzkovateľ zavedie:

a) bezpečnostné opatrenia nariadené príslušným orgánom v súlade s bodom ARO.GEN.135 písm. c) prílohy II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012 a

b) príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti a iné povinné informácie vydané agentúrou v súlade s článkom 77 ods. 1 písm. h) nariadenia (EÚ) 2018/1139.

SAO.GEN.125 Určenie veliteľa lietadla

Prevádzkovateľ určí veliteľa lietadla, ktorý je kvalifikovaný vykonávať povinnosti veliteľa lietadla v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011.

SAO.GEN.130 Povinnosti veliteľa lietadla

Veliteľ lietadla:

a) je zodpovedný za bezpečnosť vetroňa a všetkých osôb na palube počas prevádzky vetroňa;

b) je zodpovedný za začatie, priebeh alebo ukončenie letu v záujme bezpečnosti;

c) zabezpečuje dodržanie všetkých uplatniteľných prevádzkových postupov a kontrolných zoznamov;

d) let začne až po tom, ako sa ubezpečí, že sú splnené všetky prevádzkové požiadavky, a to konkrétne:

1. vetroň je spôsobilý na let;

2. vetroň je riadne zaregistrovaný;

3. prístroje a vybavenie, ktoré sú potrebné na uskutočnenie letu, sú na palube vetroňa a sú funkčné;

4. hmotnosť vetroňa a umiestnenie ťažiska sú také, že let sa môže uskutočniť v rámci obmedzení vymedzených v letovej príručke lietadla (AFM);

5. všetko vybavenie a batožina sú riadne naložené a zabezpečené, pričom je možná núdzová evakuácia a

6. prevádzkové obmedzenia vetroňa uvedené v letovej príručke lietadla nebudú počas trvania celého letu prekročené;

e) zabezpečuje vykonanie predletovej prehliadky, ako sa uvádza v letovej príručke lietadla;

f) nevykonáva služobné povinnosti vo vetroni v ktorejkoľvek z týchto situácií:

1. ak nie je spôsobilý na výkon služobných povinností z akéhokoľvek dôvodu vrátane zranenia, choroby, liekov, únavy alebo pôsobenia psychoaktívnej látky alebo ak sa inak necíti dobre;

2. ak nie sú splnené príslušné zdravotné požiadavky;

g) je povinný odmietnuť prepravu akejkoľvek osoby alebo batožiny, ktoré môžu predstavovať potenciálnu hrozbu pre bezpečnosť vetroňa alebo osôb na jeho palube, alebo prikázať takýmto osobám vystúpiť alebo zariadiť odstránenie takejto batožiny z paluby;

h) nedovolí, aby sa vo vetroni prepravovala osoba, ktorá sa zdá pod vplyvom psychoaktívnych látok do takej miery, že by to pravdepodobne ohrozilo bezpečnosť vetroňa alebo osôb na palube;

i) zabezpečuje počas kritických fáz letu alebo kedykoľvek sa to považuje za potrebné v záujme bezpečnosti, aby všetky osoby na palube sedeli na svojom mieste a boli pripútané bezpečnostnými pásmi;

j) počas letu:

1. musí byť pripútaný bezpečnostným pásom a

2. zostáva bez prerušenia pri riadiacich prvkoch vetroňa, výnimkou je prípad, keď ich preberie iný pilot;

k) v núdzovom prípade vyžadujúcom okamžité rozhodnutie a činnosť, vykoná akýkoľvek úkon, ktorý považuje za daných okolností za potrebný. V takýchto prípadoch sa môže v záujme bezpečnosti v nevyhnutnom rozsahu odchýliť od prepisov, prevádzkových postupov a metód;

l) pokračuje v lete iba po najbližšie letisko alebo miesto prevádzky s priaznivými poveternostnými podmienkami, ak je podstatne znížená jeho spôsobilosť na výkon služobných povinností z dôvodu choroby, únavy, nedostatku kyslíka alebo inej príčiny;

m) zaznamenáva údaje o využívaní vetroňa a všetkých známych alebo predpokladaných poruchách vetroňa pri ukončení letu alebo série letov do technického alebo palubného denníka vetroňa;

n) bezodkladne upovedomí orgán bezpečnostného vyšetrovania štátu, na území ktorého došlo k udalosti, a pohotovostné služby daného štátu najrýchlejšími dostupnými prostriedkami o akejkoľvek nehode alebo vážnom incidente v súvislosti s vetroňom;

o) bezodkladne nahlasuje príslušnému orgánu akékoľvek protiprávne zasahovanie a informuje o tom miestny orgán určený štátom, na území ktorého k protiprávnemu zásahu došlo a

p) bezodkladne nahlasuje príslušnému stanovišťu letových prevádzkových služieb (ATS) všetky nebezpečné poveternostné alebo letové podmienky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť iného lietadla.

SAO.GEN.135 Povinnosti členov posádky

a) Každý člen posádky zodpovedá za správny výkon svojich služobných povinností súvisiacich s prevádzkou vetroňa.

b) Členovia posádky vetroňa nevykonávajú svoje služobné povinnosti, ak nie sú spôsobilí na ich výkon z akéhokoľvek dôvodu vrátane zranenia, choroby, užívania liekov, únavy alebo pôsobenia akejkoľvek psychoaktívnej látky, alebo ak sa inak necítia dobre.

c) Členovia posádky nahlasujú veliteľovi lietadla:

1. každú poruchu, zlyhanie, nesprávnu činnosť alebo poškodenie, ktoré podľa nich môžu ovplyvniť letovú spôsobilosť alebo bezpečnosť prevádzky vetroňa vrátane núdzových systémov,

2. každý incident.

SAO.GEN.140 Dodržiavanie zákonov, právnych predpisov a postupov

a) Veliteľ lietadla a všetci ostatní členovia posádky musia dodržiavať zákony, právne predpisy a postupy tých štátov, v ktorých sa vykonáva prevádzka.

b) Veliteľ lietadla je oboznámený so zákonmi, s inými právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa plnenia služobných povinností, ktoré sú stanovené pre oblasti, nad ktorými sa má uskutočniť let, letiská alebo miesta prevádzky, ktoré sa majú použiť, a súvisiace zariadenia leteckej navigácie.

SAO.GEN.145 Prenosné elektronické zariadenia

Veliteľ lietadla nikomu nepovolí používať na palube vetroňa prenosné elektronické zariadenia (PED) vrátane elektronickej letovej dokumentácie (EFB), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť výkonnosť systémov a vybavenia vetroňa alebo schopnosť obsluhovať ich.

SAO.GEN.150 Nebezpečný tovar

a) Veliteľ lietadla nikomu nepovolí držať na palube vetroňa nebezpečný náklad.

b) Primerané množstvá predmetov a látok, ktoré by inak spadali pod nebezpečný tovar a ktoré sa používajú na zaistenie bezpečnosti letu, sa považujú za povolené, pokiaľ sa ich držanie na palube vetroňa odporúča na zaistenie ich včasnej dostupnosti na prevádzkové účely.

SAO.GEN.155 Povinné doklady, príručky a informácie na palube

a) Pri každom lete musia byť na palube originály alebo kópie všetkých týchto dokumentov, príručiek a informácií:

1. letová príručka lietadla (AFM) alebo dokument(-y), ktorý(-é) ju nahrádza(-jú);

2. podrobné údaje o predloženom letovom pláne letových prevádzkových služieb (ATS), ak sa to vyžaduje v súlade s oddielom 4 prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 923/2012 ([1]);

3. platné a vyhovujúce letecké mapy oblasti plánovaného letu;

4. akákoľvek iná dokumentácia, ktorá sa môže týkať letu alebo ktorú požadujú štáty, nad ktorých územím sa má uskutočniť let;

5. informácie o postupoch a vizuálnych signáloch, ktoré majú používať zakročujúce lietadlá a lietadlá, proti ktorým sa zakročuje.

b) Navyše, ak sa vyžaduje vyhlásenie podľa bodu SAO.DEC.100, pri každom lete musí byť na palube jeho kópia.

c) Ak sa nenachádzajú na palube, všetky tieto dokumenty, príručky a informácie musia byť k dispozícii na letisku alebo v mieste prevádzky ako originály alebo kópie:

1. osvedčenie o zápise do registra;

2. osvedčenie o letovej spôsobilosti vrátane príloh;

3. osvedčenie o overení letovej spôsobilosti;

4. hlukové osvedčenie, ak sa pre motorový vetroň vydalo;

5. povolenie palubnej rádiovej stanice, ak je vetroň vybavený rádiovým komunikačným zariadením v súlade s bodom SAO.IDE.130;

([1]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke a ktorým sa mení a dopĺňa vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1035/2011 a nariadenia (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EÚ) č. 255/2010 (Ú. v. EÚ L 281, 13.10.2012, s. 1).

6. doklad(-y) o poistení zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou vetroňa tretej strane;

7. palubný denník alebo rovnocenný dokument.

d) Odchylne od písmen a) a b) môžu uvedené dokumenty, príručky a informácie zostať uložené na letisku alebo mieste prevádzky v prípade letov, ktoré:

1. sú plánované tak, že zostanú viditeľné z letiska alebo miesta prevádzky, alebo

2. zostávajú vo vzdialenosti alebo v oblasti stanovenej príslušným orgánom.

e) Ak to vyžaduje príslušný orgán, veliteľ lietadla alebo prevádzkovateľ predmetnému orgánu sprístupní pôvodnú dokumentáciu v lehote určenej príslušným orgánom, ktorá nesmie byť kratšia ako 24 hodín.

SAO.GEN.160 Palubný denník

Za každý let alebo sériu letov sa uchovávajú podrobné údaje o vetroni, jeho posádke a o každej ceste v podobe palubného denníka alebo rovnocenného dokumentu.

PODČASŤ OP

PREVÁDZKOVÉ POSTUPY

SAO.OP.100 Použitie letísk a miest prevádzky

Veliteľ lietadla používa len také letiská a miesta prevádzky, ktoré sú vhodné pre dané typy vetroňov a na dané druhy prevádzky.

SAO.OP.105 Postupy na obmedzenie hluku – motorové vetrone

Veliteľ lietadla zohľadňuje prevádzkové postupy s cieľom znížiť účinok hluku motorových vetroňov, pričom zabezpečí, aby bezpečnosť mala prioritu pred obmedzením hluku.

SAO.OP.110 Inštruktáž cestujúcich

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby boli cestujúci pred letom alebo v prípade potreby aj počas letu poučení o bežných, mimoriadnych a núdzových postupoch.

SAO.OP.115 Preprava osobitných kategórií cestujúcich

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby boli osoby, pri ktorých preprave na palube vetroňa sa vyžadujú osobitné podmienky, pomoc alebo zariadenia, prepravované za podmienok, ktoré zaručia bezpečnosť vetroňa a všetkých osôb alebo majetku prepravovaných na jeho palube.

SAO.OP.120 Príprava na let

Pred začatím letu veliteľ lietadla sa ubezpečí, že:

a) zariadenia potrebné pre bezpečnú prevádzku vetroňa sú primerané pre typ prevádzky, v rámci ktorej sa let má vykonať;

b) meteorologické podmienky umožňujú bezpečné vykonanie letu;

c) v prípade motorového vetroňa, ktorého motor sa má použiť, množstvo paliva alebo inej energie je dostatočné na bezpečné vykonanie letu.

SAO.OP.125 Dopĺňanie paliva a dobíjanie alebo výmena batérií v čase, keď sú osoby na palube – motorové vetrone

V čase, keď sú na palube motorového vetroňa cestujúci:

a) nedopĺňa sa palivo do vetroňa a

b) nedobíjajú sa batérie používané na pohon, ani sa nevymieňajú.

SAO.OP.130 Fajčenie na palube

Žiadna osoba nesmie fajčiť na palube balóna počas žiadnej fázy letu.

SAO.OP.135 Meteorologické podmienky

Veliteľ lietadla začne let alebo bude pokračovať v lete, iba ak je podľa najnovších dostupných meteorologických informácií naďalej možné bezpečne pristáť.

SAO.OP.140 Ľad a iné znečistenia – postupy na zemi

Veliteľ lietadla môže začať vzlet, iba ak je vetroň očistený od všetkých nánosov, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť výkonnosť alebo ovládateľnosť vetroňa, okrem výnimiek povolených v súlade s letovou príručkou lietadla (AFM).

SAO.OP.145 Riadenie palivového systému alebo iného systému energie počas letu – motorové vetrone

V prípade motorových vetroňov veliteľ lietadla v pravidelných intervaloch počas letu kontroluje, či množstvo použiteľného paliva alebo inej energie nie je menšie ako množstvo potrebné na zabezpečenie bezpečného pristátia.

SAO.OP.150 Použitie prídavného kyslíka

Veliteľ lietadla zabezpečí, aby všetky osoby na palube dýchali prídavný kyslík vždy, keď usúdi, že by nedostatok kyslíka v plánovanej letovej výške mohol oslabiť ich schopnosti alebo im mohol uškodiť.

SAO.OP.155 Špeciálna prevádzka vetroňa

a) Veliteľ lietadla pred začatím špeciálnej prevádzky alebo série prípadov špeciálnej prevádzky vetroňa vykoná posúdenie rizika, v ktorom posúdi zložitosť činnosti s cieľom určiť nebezpečenstvá a súvisiace riziká vyplývajúce z plánovanej prevádzky a stanoviť v prípade potreby opatrenia na zmiernenie rizika.

b) Špeciálna prevádzka vetroňa sa vykonáva v súlade s kontrolným zoznamom. Takýto kontrolný zoznam stanovuje veliteľ lietadla, ktorý zabezpečuje, aby bol tento zoznam vhodný z hľadiska špeciálnej činnosti a použitého vetroňa, a to na základe posúdenia rizika a pri zohľadnení všetkých požiadaviek stanovených v tejto prílohe. Kontrolný zoznam musí byť ľahko dostupný pri každom lete veliteľovi lietadla a všetkým členom posádky, ak sa týka výkonu ich služobných povinností.

c) Veliteľ lietadla pravidelne preskúmava a v prípade potreby aktualizuje kontrolný zoznam s cieľom náležite zohľadniť posúdenie rizika.

PODČASŤ POL

VÝKONNOSŤ A PREVÁDZKOVÉ OBMEDZENIA

SAO.POL.100 Váženie

a) Váženie vetroňa vykonáva buď výrobca vetroňa, alebo sa vykonáva v súlade s prílohou I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 ([1]).

b) Prevádzkovateľ zabezpečuje, aby sa hmotnosť vetroňa určila skutočným zvážením pred prvým uvedením do prevádzky. Kumulované účinky úprav a opráv na hmotnosť sa musia započítať a riadne zdokumentovať. Tieto informácie sa musia poskytnúť veliteľovi lietadla. Ak nie je vplyv úprav alebo opráv na hmotnosť známy, vetroň sa musí opäť odvážiť.

SAO.POL.105 Výkonnosť – všeobecné ustanovenia

Veliteľ lietadla smie lietať s vetroňom, iba ak je výkonnosť vetroňa primeraná a spĺňa požiadavky stanovené v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a akékoľvek ostatné obmedzenia, ktoré sa vzťahujú na let, vzdušný priestor, letisko alebo použité miesta prevádzky, pričom sa používajú grafy alebo mapy v najnovšom dostupnom vydaní.

([1]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1321/2014 z 26. novembra 2014 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností (Ú. v. EÚ L 362, 17.12.2014, s. 1).

PODČASŤ IDE

PRÍSTROJE, ÚDAJE A VYBAVENIE

SAO.IDE.100 Prístroje a vybavenie – všeobecné ustanovenia

a) Prístroje a vybavenie požadované podľa tejto podčasti sa schvaľujú v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012, alebo, ak sú zaregistrované v tretej krajine, v súlade s požiadavkami letovej spôsobilosti platnými v štáte registrácie, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

1. letová posádka ich používa na riadenie dráhy letu;

2. používajú sa na splnenie požiadaviek uvedených v bodoch SAO.IDE.130 alebo SAO.IDE.135;

3. sú vo vetroni trvalo nainštalované.

b) Odchylne od písmena a) schválenie nepotrebujú žiadne z týchto prístrojov alebo prvkov vybavenia, ktoré sa vyžadujú podľa tejto podčasti:

1. elektrické baterky;

2. presné hodiny;

3. vybavenie na prežitie a signalizačné vybavenie.

c) Prístroje a vybavenie musia byť ľahko ovládateľné alebo prístupné z pracovného miesta, kde sedí buď veliteľ lietadla alebo akýkoľvek člen letovej posádky, ktorý ich potrebuje použiť.

SAO.IDE.105 Letové a navigačné prístroje

a) Vetrone musia byť vybavené prostriedkami na meranie a zobrazovanie:

1. času v hodinách a minútach;

2. tlakovej nadmorskej výšky;

3. indikovanej vzdušnej rýchlosti;

4. magnetického kurzu v prípade motorových vetroňov.

b) Dodatočne k písmenu a) vetrone prevádzkované za podmienok, v ktorých nie je možné udržať vetroň v želanej dráhe letu bez použitia jedného alebo viacerých dodatočných prístrojov, vykonávajúce lety v oblačnosti alebo v noci musia byť navyše vybavené prostriedkami na meranie a zobrazovanie:

1. vertikálnej rýchlosti;

2. letovej polohy alebo zatáčania a sklzu;

3. magnetického kurzu.

SAO.IDE.110 Prevádzkové svetlá

Vetrone prevádzkované v noci musia byť vybavené:

a) systémom protizrážkových svetiel;

b) navigačnými/polohovými svetlami;

c) pristávacím svetlometom;

d) osvetlením napájaným z elektrickej siete vetroňa, zabezpečujúcim adekvátne osvetlenie všetkých prístrojov a vybavenia, ktoré sú nevyhnutné pre bezpečnú prevádzku vetroňa;

e) elektrickou baterkou pre pracovné miesto veliteľa lietadla a každého člena posádky.

SAO.IDE.115 Prídavný kyslík

Vetrone prevádzkované v podmienkach, keď sa vyžaduje dodávka kyslíka podľa bodu SAO.OP.150, musia mať vybavenie na uchovávanie a dodávanie kyslíka schopné uchovávať a vydávať požadované množstvo kyslíka.

SAO.IDE.120 Záchranné a signalizačné vybavenie – lety nad vodou

Veliteľ lietadla pri prevádzke vetroňa nad vodou určí pred začiatkom letu riziko pre prežitie osôb prepravovaných na jeho palube v prípade núdzového pristátia na vode. Na základe tohto rizika rozhodne, či je potrebné mať na palube záchranné a signalizačné vybavenie.

SAO.IDE.125 Záchranné a signalizačné vybavenie – náročnosť pátracích a záchranných operácií

Vetrone prevádzkované nad oblasťami, kde by pátranie a záchrana (SAR) boli osobitne náročné, musia byť vybavené takým záchranným a signalizačným vybavením, aké je vhodné pre oblasť, nad ktorou sa uskutočňuje let.

SAO.IDE.130 Rádiové komunikačné zariadenie

Vetrone musia byť vybavené rádiovým komunikačným zariadením, ktoré umožňuje komunikáciu požadovanú v súlade s dodatkom 4 k prílohe k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a, ak sa let uskutočňuje vo vzdušnom priestore tretej krajiny, v súlade s právom danej tretej krajiny.

SAO.IDE.135 Odpovedač

Vetrone musia byť vybavené odpovedačom sekundárneho prehľadového radaru (SSR) so všetkými vlastnosťami požadovanými v súlade s bodom SERA.6005 písm. b) prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 923/2012 a, ak sa let uskutočňuje vo vzdušnom priestore tretej krajiny, v súlade s právom danej tretej krajiny.

PODČASŤ DEC

VYHLÁSENIE

SAO.DEC.100 Vyhlásenie

a) Vo vyhlásení uvedenom v článku 3 ods. 2 prevádzkovateľ potvrdí, že spĺňa a bude aj naďalej spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadavky stanovené v tomto nariadení.

b) Prevádzkovateľ do vyhlásenia zahrnie tieto informácie:

1. meno/názov prevádzkovateľa;
2. hlavné miesto podnikania prevádzkovateľa;
3. kontaktné údaje prevádzkovateľa;
4. dátum začiatku prevádzky a, ak je to relevantné, dátum, keď nadobúda účinnosť zmena existujúceho vyhlásenia;
5. v súvislosti s vetroňmi používanými na prevádzku obchodnej dopravy typ vetroňa, registráciu, hlavnú základňu, druh prevádzky a organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.

c) Prevádzkovateľ pri podávaní vyhlásenia predloží príslušnému orgánu zoznam náhradných spôsobov dosiahnutia súladu (AltMoC) na preukázanie súladu, ak je o to požiadaný v súlade s bodom SAO.GEN.110. Daný zoznam musí obsahovať odkazy na prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu (AMC).

d) Pri podávaní vyhlásenia prevádzkovateľ použije formulár uvedený v dodatku k tejto prílohe.

SAO.DEC.105 Zmeny vyhlásenia a ukončenie prevádzky obchodnej dopravy

a) Prevádzkovateľ bezodkladne informuje príslušný orgán o všetkých zmenách okolností, ktoré majú vplyv na dodržiavanie základných požiadaviek stanovených v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadaviek stanovených v tomto nariadení z jeho strany, ako sa uvádza vo vyhlásení predloženom príslušnému orgánu, ako aj o všetkých zmenách týkajúcich sa informácií uvedených v bode SAO.DEC.100 písm. b) a zoznamu AltMoC uvedeného v bode SAO.DEC.100 písm. c), ktorý tvorí súčasť vyhlásenia alebo prílohu k nemu.

b) Prevádzkovateľ bezodkladne informuje príslušný orgán o tom, že už nepoužíva vetroň na prevádzku obchodnej dopravy.

Dodatok

VYHLÁSENIE

v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2018/1976

Prevádzkovateľ

Meno/názov:

Hlavné miesto podnikania prevádzkovateľa:

Kontaktné údaje:

Prevádzka vetroňa:

Dátum začiatku prevádzky obchodnej dopravy a, ak je to relevantné, dátum zmeny existujúcej prevádzky obchodnej dopravy.

Informácie o použitom vetroni, resp. vetroňoch, prevádzke obchodnej dopravy a riadení zachovania letovej spôsobilosti: ([1])

Typ vetroňa	**Registrácia vetroňa**	**Hlavná základňa**	**Druh(-y) prevádzky** ([2])	**Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti** ([3])

V prípade potreby zoznam AltMoC s odkazmi na súvisiace AMC (príloha k vyhláseniu):

Vyhlásenia

☐ Prevádzkovateľ spĺňa a aj naďalej bude spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadavky stanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/1976.

Prevádzkovateľ najmä vykonáva svoje obchodné činnosti v súlade s týmito požiadavkami stanovenými v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1976:

☐ Všetky prevádzkované vetrone majú osvedčenie o letovej spôsobilosti ([4]) vydané v súlade s vykonávacím nariadením (EÚ) č. 748/2012.

☐ Všetci piloti musia byť držiteľmi preukazov spôsobilosti a kvalifikácií vydaných alebo schválených v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 1178/2011, ako sa vyžaduje v bode SAO.GEN.125 prílohy II.

☐ Prevádzkovateľ informuje príslušný orgán o všetkých zmenách okolností, ktoré majú vplyv na dodržiavanie základných požiadaviek stanovených v prílohe V k nariadeniu (EÚ) 2018/1139 a požiadaviek stanovených vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/1976. z jeho strany, ako sa uvádza v tomto vyhlásení predloženom príslušnému orgánu, ako aj o všetkých zmenách týkajúcich sa informácií a zoznamov AltMoC, ktoré sú súčasťou tohto vyhlásenia alebo tvoria prílohu k nemu, ako sa vyžaduje v bode SAO.DEC.100 písm. c) prílohy II.

☐ Prevádzkovateľ potvrdzuje, že všetky informácie uvedené v tomto vyhlásení vrátane príloh k nemu sú úplné a správne.

Dátum, meno a podpis

([1]) Vyplňte tabuľku. V prípade nedostatku miesta, uveďte informácie v osobitnej prílohe. Prílohu treba opatriť dátumom a podpísať.
([2]) Pojem „druh(-y) prevádzky“ sa vzťahuje na druh prevádzky obchodnej dopravy vykonávanej vetroňom.
([3]) Informácie o organizácii zodpovednej za riadenie zachovania letovej spôsobilosti zahŕňajú názov organizácie, adresu a číslo povolenia.
([4]) Osvedčenie o letovej spôsobilosti je bežné osvedčenie o letovej spôsobilosti, obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo letové povolenie v súlade s požiadavkami prílohy I k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.